

národní
úložiště
šedé
literatury

Výstava na zámku Kačina představí význam genetických zdrojů rostlin a zvířat

Taussiková, Jitka
2020

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-538163>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 12.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Tisková zpráva
30. června 2020

Výstava na zámku Kačina představí význam genetických zdrojů rostlin a zvířat

Od 1. července do 31. srpna mají návštěvníci Národního zemědělského muzea Kačina možnost zhlédnout výstavu Genetické zdroje: Klíč k zemědělské rozmanitosti. Jednadvacet informačních panelů je věnováno problematice uchovávání genetických zdrojů v zemědělství. Muzeum výstavu připravilo ve spolupráci s resortními organizacemi Ministerstva zemědělství. V kačinském zámeckém parku se chystá obnova ovocného sadu, kde budou vysazeny staré a regionální odrůdy ze záchranných sortimentů Českého svazu ochránců přírody.

S intenzifikací zemědělství mizí z polí a sadů krajové či místní odrůdy a upřednostňují se plodiny geneticky jednotné a výnosnější. Všestranná hospodářská plemena zvířat ustupují těm šlechtěným na výkon, tedy na více mléka, masa či vajec. Co lze dělat, abychom tyto cenné zdroje vlastností starých plemen neztráceli, přiblíží 21 informačních panelů umístěných v suterénu zámku. Výstava stručně představí téma zemědělské rozmanitosti, její význam pro lidstvo i způsoby, jak se genetické zdroje rostlin, živočichů a mikroorganismů uchovávají pro budoucí generace. *„Také na Kačině, která byla postavena jako samozásobitelský okrasný statek, se kdysi pěstovaly odrůdy dnes již nevyužívané či neznámé. Nyní se snažíme o jejich navrácení do naší zámecké zahrady a sadu. Na podzim například budeme vysazovat 99 ovocných stromů. Půjde o staré, přednostně krajové odrůdy třešní, jabloní, hrušní a slivoní vybrané podle seznamu odrůd, které byly na Kutnohorsku pěstovány na přelomu 19. a 20. století, s přihlédnutím k seznamu odrůd pěstovaných Chotky na jejich ratměřickém panství v 19. století. Sad bychom rádi přihlásili jako genofondovou plochu starých odrůd ovocných stromů do evidence ČSOP a od příštího roku bude zahrnut do prohlídkového okruhu zámeckým parkem,“* říká ředitel pobočky Kačina Národního zemědělského muzea Pavel Douša.

Přestože řada starých plemen a krajových odrůd ztratila dnes na ekonomickém významu, úzce souvisí se zemědělskou historií a milníky, kterými zemědělství prošlo zejména v posledním století. I když se mnoho z nich v současnosti nevyužívá, v budoucnu mohou jejich unikátní vlastnosti lidem opět posloužit.

Výstavu připravilo Ministerstvo zemědělství společně s koordinátory Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů – Výzkumným ústavem rostlinné výroby, který spravuje genetické zdroje rostlin a mikroorganismů, Výzkumným ústavem živočišné výroby (genetické zdroje zvířat) a dalšími partnery.

Doplňující informace:

- Na světě je známo přes 8 800 místních plemen 38 druhů hospodářských zvířat, ale jen pět druhů (tur, prase, koza, ovce, kur) se využívá k produkci 75 % všech živočišných potravin.
- Přes 30 000 suchozemských rostlin je jedlých, ale 90 % globální zemědělské produkce potravin závisí na méně než 20 druzích rostlin, 60 % všech potravin se vyrábí z pšenice, rýže, kukuřice a brambor.
- Existuje více než 3 000 000 kmenů mikroorganismů uchovávaných ve více než 800 sbírkách kultur s potenciálem využití v zemědělství a potravinářství.
- Až 80 % veškerých potravin je rostlinného původu.
(zdroj: FAO, WFCC)

Česká republika je jedna z mála zemí, které se ochranou zemědělsky významných genetických zdrojů (GZ) zabývají komplexně. Již v roce 1993 vznikl první program pro ochranu GZ rostlin, který postupně doplnily programy pro zvířata a mikroorganismy. Od roku 2003 jsou genetické zdroje chráněny zákonem v rámci Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství. Tuto strategii a související zákony má v kompetenci Ministerstvo zemědělství. Do Národního programu genetických zdrojů rostlin jsou v České republice zařazeny krajové, tradiční a moderní odrůdy a plané příbuzné druhy plodin, plemena, která mají původ nebo jsou dlouhodobě adaptována na území České republiky. Uchovávají se zde ale i živočišné viry, zoopatogenní a fytopatogenní mikroorganismy, škůdci rostlin a skladovaných produktů, jedlé a léčivé houby a mikroorganismy používané při výrobě potravin.

Národní zemědělské muzeum je státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem zemědělství. Zabývá se zejména tematikou zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví, potravinářství, zpracování zemědělských produktů, vývoje venkova a kulturní krajiny. Národní zemědělské muzeum má kromě hlavní výstavní budovy v Praze také další čtyři pobočky – Čáslav, zámek Kačina, zámek Ohrada, Valtice. Muzeum na zámku Kačina mapuje především historii českého venkova, expozice představuje vývoj hospodářského zázemí zámku. Samotný zámek Kačina je českým empirickým klenotem, návštěvníkům nabízí jedinečné interiéry, jako je chotkovská knihovna, divadlo nebo lékárna.

Více na www.nzm.cz.

Kontakt:

Pavel Douša, ředitel pobočky

Tel.: 724 412 266

pavel.dousa@nzm.cz,

Národní zemědělské muzeum Kačina

Svatý Mikuláš 51

284 01 Kutná Hora.

